

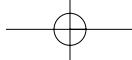

ADVIES 74

VERDERE GEWENSTE ONTWIKKELING VAN DE BEGROTING
WETENSCHAPS- EN TECHNOLOGIEBELEID

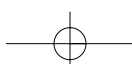
14 juni 2001

INHOUD

SITUERING	3
VASTSTELLINGEN	3
ADVIES	4
ANALYSE	5
1. 'EIGENLIJKE' BEGROTING WETENSCHAPSBELEID	5
2. VLAAMSE HORIZONTALE BEGROTINGSPROGRAMMA'S WETENSCHAPSBELEID	6
3. DE TOTALE VLAAMSE O&O-KREDIETEN	10
4. OVERHEIDSKREDIETEN VOOR O&O ALS % VAN HET BBPR	11
5. INTERNATIONALE VERGELIJKING VAN DE OVERHEIDSKREDIETEN VOOR O&O	14
6. VERDERE GEWENSTE ONTWIKKELING VAN DE VLAAMSE O&O-KREDIETEN?	17
7. TOEPASSEN VAN EEN O&O-PRIJSDEFLATOR OP DE O&O-UITGAVEN	19

VERDERE GEWENSTE ONTWIKKELING VAN DE BEGROTING WETENSCHAPS- EN TECHNOLOGIEBELEID

SITUERING

Met het oog op de voorbereidende besprekingen rond de Vlaamse begroting 2002, wenst de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een beknopt en kernachtig advies uit te brengen over de verdere gewenste ontwikkeling van de begroting wetenschaps- en technologiebeleid.

De VRWB heeft al een eerste analyse uitgevoerd van de 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid (Organisatieafdeling 71 - Administratie Wetenschap en Innovatie), die werd opgenomen in zijn advies dd. 25 januari 2001 bij de beleidsbrieven 2000-2001 'Wetenschaps- en Technologisch Innovatiebeleid' en 'Onderwijs (luik tertiair onderwijs)'. Deze analyse was gesteund op de initiële begroting 2001. Verder plant de Raad voor het najaar zijn traditionele uitgebreide analyse en advies bij de Vlaamse Horizontale Begrotingsprogramma's 2000-2001.

Het voorliggend advies steunt op een beknopte analyse, waarin de evolutie wordt geschetst in de periode 1995-2001 (1) van de 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid op basis van de aangepaste begroting 2001, (2) van de Vlaamse Horizontale Begrotingsprogramma's Wetenschapsbeleid, en (3) van de Vlaamse O&O-kredieten. Vervolgens berekenen we de Vlaamse overheidskredieten voor O&O als % van het BBPR (Bruto Binnenlands Product per Regio), en vergelijken we de Vlaamse O&O-inspanningen internationaal. Tot slot tekenen we een scenario uit voor de verdere gewenste ontwikkeling van de Vlaamse O&O-kredieten, waarbij we bovendien rekening houden met de evolutie in de reële koopkracht van de O&O-middelen, gebruik makend van de specifieke O&O-prijsdeflatoren.

VASTSTELLINGEN

1. De 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid (O.A. 71. Administratie Wetenschap en Innovatie) stijgt in 2001 met 4,3 % (+ 719 miljoen BEF of 17,8 miljoen €) tot 17,5 miljard BEF of 433 miljoen €. De bijkomende middelen zijn ongeveer gelijk verdeeld over het wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser en het wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit.

2. De totale beleidskredieten wetenschapsbeleid van het Vlaamse Horizontale Begrotingsprogramma Wetenschapsbeleid (HBPWB) stijgen in 2001 met 732 miljoen BEF of 18,1 miljoen € tot een totaal bedrag van 46,5 miljard BEF of 1152 miljoen €. Dit impliceert dat het totale bedrag van de 'horizontale (de 'niet-eigenlijke') kredieten wetenschapsbeleid relatief gezien nagenoeg niet wijzigt. Er doen zich wel een aantal verschuivingen voor binnen de verschillende afdelingen van het HBPWB.

3. Ondanks de toename van de kredieten wetenschapsbeleid, stellen we in 2001 een lichte daling (- 93 miljoen BEF) vast van de totale O&O-kredieten van het HBPWB tot 24,1 miljard BEF of 597,5 miljoen €. Dit heeft voor gevolg dat de Vlaamse overheids-O&O-kredieten uitgedrukt als % BBPR (Bruto Binnenlands Product per Regio) in 2001 met 0,02% dalen tot 0,60%, waardoor Vlaanderen verder terrein verliest ten opzichte van het gemiddelde van zijn vijf belangrijkste handelspartners (0,77% in 1998).

4. Het toepassen van specifieke O&O-prijsdeflatoren op de nominale uitgaven voor twee afdelingen van de HBPWB's (m.n. 'wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser' en 'wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit en strategisch basisonderzoek') toont aan dat de reële bestedingsmogelijkheden van de O&O-subsidies beduidend lager liggen. Daar waar de nominale stijging van de uitgaven voor het wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser in de periode 1992-2001 147% bedraagt, is de reële stijging slechts 108%. Voor het wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit en het strategisch basisonderzoek bedraagt de nominale stijging 83%, de reële stijging slechts 49%.

ADVIES

1. De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid blijft pleiten voor het instellen van een streefdoel voor de overheids-O&O-middelen, met name deze te brengen op het niveau van het gemiddelde van onze belangrijkste handelspartners. Dit vraagt een extra budgettaire inspanning van ruim 10 miljard BEF of 248 miljoen € aan O&O-kredieten.

Rekening houdend met de verwachte evolutie van het BBPR, en met de correcties voor de inflatie in de O&O-middelen aan de hand van de specifieke O&O-prijsdeflatoren, is de voormelde berekening van 10 miljard BEF extra evenwel ook nog een onderschatting.

2. De huidige toename van de O&O-investeringen door de Vlaamse overheid is dus duidelijk ondermaats. Bovendien houdt deze toename zelfs geen gelijke tred met de economische groei in Vlaanderen. Om deze te volgen is er in 2001 nog een bijkomende 650 miljoen BEF of 16 miljoen € nodig.

3. De VRWB spoort de Vlaamse regering in hoge mate aan om opnieuw een financiële inhaalbeweging voor O&O op gang te brengen. Zeker op dit ogenblik, aan de vooravond van het Belgisch EU-voorzitterschap, moet de Vlaamse overheid een krachtig signaal geven en een versterkte, aanhoudende inspanning leveren met als streefdoel de O&O-investeringen van de Vlaamse overheid te verhogen tot het gemiddelde van onze belangrijkste handelspartners.

4. Bovendien zou de Vlaamse regering bij de federale regering stappen moeten ondernemen opdat België het voortouw zou nemen ter gelegenheid van het Belgische EU-voorzitterschap om zoals door de VRWB eerder bepleit¹, een Europese O&O-norm, naar het voorbeeld van de Maastrichtnormen en de voorstellen rond een armoedenorm, in te voeren en aldus de achterstand t.o.v. de andere grote handelsblokken te verkleinen.

Elisabeth Monard
Secretaris

Roger Dillemans
Voorzitter

¹ VRWB, Aanbeveling 19: Het 6de EU-kaderprogramma (2002-2006). Voorstel van de Europese Commissie. (VRWB-R/AANB-19, 8 maart 2001)

ANALYSE

1. 'Eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid

De 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid groepeerde de kredieten van alle basisallocaties onder organisatieafdeling 71. 'Administratie Wetenschap en Innovatie' van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. In de begroting 2001 wordt organisatieafdeling 71, conform de beleidsnota wetenschaps- en technologiebeleid 2000-2004, herschikt van 3 naar 4 begrotingsprogramma's, met name:

71.1. Algemeen Wetenschapsbeleid (*vroeger: idem*)

71.2. Wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser (*vroeger: Wetenschapsbeleid: academisch onderzoek*)

71.3. Wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit (*vroeger: Wetenschapsbeleid: onderzoek met economische finaliteit*)

71.4. Strategisch en beleidsgericht onderzoek (*nieuw programma*)

Tabel 1 geeft een overzicht van de evolutie van de 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid in de periode 1995-2001. Voor 2001 werd al gebruik gemaakt van de aangepaste begrotingscijfers (*Uit: het ontwerp van Decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001 en de bijbehorende toelichtingen*).

Tabel 1: Evolutie van de 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid in de periode 1995-2001

	in miljoen BEF							absol. verschil		% verschil	
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	00-01	95-01	00-01	95-01
Algemeen wetenschapsbeleid	172,20	354,30	301,36	377,06	585,10	524,80	527,30	2,50	355,10	0,48	206,21
Wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser	3362,50	4356,20	4799,70	5365,20	6201,90	6617,80	6938,00	320,20	3575,50	4,84	106,33
Wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit	2834,30	2626,40	3647,50	4504,20	4716,40	4699,40	5045,70	346,30	2211,40	7,37	78,02
Strategisch en beleidsgericht onderzoek	2459,70	3612,40	4402,70	4759,60	5172,60	4890,40	4939,90	49,50	2480,20	1,01	100,83
Totaal budget van de 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid	8828,70	10949,30	13151,26	15006,06	16676,00	16732,40	17450,90	718,50	8622,20	4,29	97,66

De 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid bedraagt in 2001 17,451 miljard BEF; dit is 4,3 % of +719 miljoen BEF meer dan in 2000. Volgens de initiële begroting 2001 bedroeg de totale 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid nog 17,838 miljard BEF, wat neerkwam op een stijging t.o.v. 2000 van 1,1 miljard BEF.

Het verschil zit nagenoeg volledig in de initieel onder programma 71.2 ingeschreven kredieten (383 miljoen BEF) voor het verhogen van de basisfinanciering van de universiteiten, waarvan nu 311,9 miljoen BEF werden overgeheveld naar programma 33.20 'Universitair Onderwijs'. Het saldo van 71,1 miljoen BEF, dat bestemd is voor de financiering van convenanten, zal bij de begrotingsopmaak 2002 worden toegevoegd aan het bedrag dat in 2002 in het kader van het nieuw financieringsmodel hiervoor is voorzien en zal worden ingeschreven op de daarvoor aan te maken basisallocaties, zonder dat hiervoor compensaties vereist zijn.

In zijn advies bij de beleidsbrieven 2000-2001 'Wetenschaps- en technologisch innovatiebeleid' en 'Onderwijs (luik tertiair onderwijs)' dd. 25 januari 2001, merkte de VRWB al op dat de middelen ter versterking van de universitaire basisfinanciering voor een bedrag van 383 miljoen BEF niet thuishoorden onder de 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid van organisatieafdeling 71, maar wel onder programma 33.20 'Universitair onderwijs'. In de aangepaste begroting wordt dit dus rechtgezet.

De meeruitgaven voor het 'eigenlijke' wetenschapsbeleid in 2001, zijn ongeveer gelijk verdeeld over het wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser (+ 320 miljoen BEF; resultaat van onder meer de overheveling van de loonkost van de onderzoekers voorheen in vast dienstverband FWO naar het BOF, 230 miljoen BEF extra voor FWO, en indexering FWO en BOF, ...), en het wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit (+ 346 miljoen BEF; grotendeels voor de vastleggingsmachtiging voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse regering). Tot slot stijgen de middelen voor het strategisch en beleidsgericht onderzoek met 50 miljoen BEF in 2001. Bij de aanpassing van de begroting 2001 werd de VITO-dotatie immers verhoogd met ruim 46 miljoen BEF omwille van de integratie in de beheersvereinkomst van onder meer BBT/EMIS (overheveling van de begroting AMINAL en ex-FIOV), KOEN (overheveling van de begroting Natuurlijke Rijkdommen), DEMO-projecten (overheveling van de begroting Energie), ...

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de afzonderlijke basisallocaties binnen de 4 programma's, verwijzen we naar het eerder vermelde VRWB-advies bij de beleidsbrieven 2000-2001 van 25 januari 2001.

2. Vlaamse Horizontale Begrotingsprogramma's Wetenschapsbeleid

Naast de 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid bevat de administratieve uitgavenbegroting nog een groot aantal basisallocaties waarvan de kredieten geheel of gedeeltelijk bestemd zijn voor wetenschapsbeleid, en die worden gemerkt met een 'W'. Deze 'W'-kredieten worden gegroepeerd in het Horizontaal Begrotingsprogramma Wetenschapsbeleid (HBPWB). Een uitgebreid overzicht van deze kredieten vindt men in de Speurgids Wetenschap, Technologie en Innovatie 2001.

In voorliggend advies beperken we ons tot een overzicht van de evolutie van het HBPWB in de periode 1995-2001, en ingedeeld in 6 grote afdelingen.

Tabel 2: Overzicht van de evolutie van de HBPWB's in de periode 1995-2001

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1. Wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser	3342,60	4246,20	4782,30	5351,00	6100,90	6516,00	6835,00
2. Toelagen universiteiten en gelijkgestelde instellingen	21975,90	22336,60	22200,70	22500,80	23684,70	24326,50	24815,00
<i>2.1 Werkingstoelagen universiteiten</i>	17538,70	18144,00	18743,40	19323,70	19730,10	20209,30	20661,30
<i>2.2 Andere toelagen universiteiten</i>	4029,60	3774,00	3027,60	2744,50	3414,50	3560,40	3552,30
<i>2.3 Andere instellingen</i>	407,60	418,60	429,70	432,60	540,10	556,80	601,40
3. Wet. onderzoek met economische finaliteit en strategisch basisonderzoek	4897,39	5897,43	7247,97	8185,39	9049,10	8909,20	9361,59
4. Wet. instellingen, dep. diensten en VOI's	1165,60	1948,66	1950,63	2039,80	2192,86	2690,98	2154,67
5. Sectorale initiatieven - beleidsondersteunend onderzoek	1025,42	1213,80	1593,77	2937,71	3410,25	2754,85	2761,18
6 Algemeen wetenschapsbeleid	178,20	360,40	357,56	633,26	591,40	531,10	533,00
TOTAAL	32585,11	36003,09	38132,93	41647,96	45029,21	45728,63	46460,44

De totale beleidskredieten wetenschapsbeleid bedragen in 2001 46,460 miljard BEF, wat 732 miljoen BEF meer is dan in 2000. Vermits de stijging van de 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid al 718 miljoen BEF bedraagt, is het totaal van de overige 'horizontale' WB-kredieten nagenoeg ongewijzigd gebleven.

Overlopen we de evolutie van elke afdeling afzonderlijk, dan stellen we een status quo vast voor afdeling 5 'Sectorale initiatieven en beleidsondersteunend onderzoek' en afdeling 6 'Algemeen wetenschapsbeleid'. Binnen afdeling 5 doet zich wel een verschuiving voor met 265 miljoen BEF meer voor de sectorale initiatieven van het departement Onderwijs (= actie PC/KD), en 240 miljoen BEF minder voor deze van het departement LIN. De stijging van afdeling 1 'wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser' en van afdeling 3 'wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit en strategisch basisonderzoek' is de vertaling van de toename van de programma's 71.2, 71.3 en 71.4 van de 'eigenlijke' begroting wetenschapsbeleid. Tot slot zien we een verschuiving van ongeveer 0,5 miljard BEF van afdeling 4 'Wetenschappelijke instellingen, departementale diensten en VOI's' naar afdeling 2 'Toelagen universiteiten en gelijkgestelde instellingen'. De vermindering van afdeling 4 is vooral te wijten aan de budgettaire daling van het MINA-fonds 2.28 -AMINAL (390 mio BEF), het wegvalen van het VLINA-onderzoeksprogramma (100 mio BEF), de daling van de OVAM-kredieten (120 mio BEF) omdat het PRESTI-programma in zijn uitvoering 2001 niet meer als wetenschapsbeleid kan aangerekend worden.

De stijging van afdeling 2 'toelagen universiteiten en gelijkgestelde instellingen' wordt hierna in detail weergegeven in tabel 3.

Tabel 3: Evolutie van de toelagen voor universiteiten en gelijkgestelde instellingen

in miljoen BEF								absoluut verschil	
Werkingsuitkeringen aan de universiteiten	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	00-01	95-01
KUB	185,70	189,50	192,10	193,30	200,10	200,40	191,30		
KUL	7002,90	7194,60	7386,60	7430,40	7652,00	7760,20	7847,90		
LUC	667,80	667,10	682,70	683,70	681,30	695,30	711,00		
RUG	4730,40	5012,00	5251,70	5407,80	5756,30	5964,10	6214,70		
UCA	748,20	783,60	820,50	835,80	848,30	876,10	890,20		
UFSIA	777,00	785,80	809,60	815,50	845,70	865,90	876,00		
UIA	973,70	1013,80	1038,00	1058,40	1101,00	1144,10	1168,50		
VUB	2453,00	2497,60	2562,20	2598,80	2641,90	2703,20	2761,70		
Structurele verhoging basissubsidie				300,00					
Totaal werkingsuitkeringen	17538,70	18144,00	18743,40	19323,70	19726,60	20209,30	20661,30	452,00	3122,60
jaarlijks % verschil		3,45	3,30	3,10	2,09	2,45	2,24		
Andere toelagen aan universiteiten	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	absol. Verschil 00-01	% verschil 00-01
Financiële lasten universiteiten (Pr.24.4 BA 2105 en BA 9105; Pr. 24.8 BA 4003)	2636,80	2334,60	1452,50	1134,60	1700,50	1613,10	1554,00	-59,10	-3,66
Onroerende investeringen universiteiten (Pr.33.2 BA 6012)	663,40	662,90	630,40	647,30	663,50	883,90	881,20	-2,70	-0,31
Sociale diensten, spijshuizen gemeenschapsuniversiteiten	141,60	168,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Sociale diensten, spijshuizen vrije universiteiten	320,70	326,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Toelage sociale voorzieningen studenten			522,20	536,20	547,80	555,70	551,70	-4,00	-0,72
Werkgeversbijdragen vrije universiteiten	267,10	281,50	422,50	426,40	502,00	507,70	565,40	57,70	11,36
Som van andere toelagen aan de universiteiten	4029,60	3774,00	3027,60	2744,50	3413,80	3560,40	3552,30	-8,10	-0,23
jaarlijks % verschil		-6,34	-19,78	-9,35	24,39	4,29	-0,23		
Toelagen aan andere instellingen	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	absol. verschil 00-01	% verschil 00-01
Begeleidingscentra Open Hoger Onderwijs	26,90	26,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Studiecentrum Open Hoger Onderwijs	29,80	26,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subsidiëring Open Hoger Onderwijs			60,00	60,00	60,00	25,50	25,50	0,00	0,00
Subsidiëring Innovatie Hoger Onderwijs						78,50	70,00	-8,50	-10,83
Interuniversitair College voor Managementwetenschappen	9,30	9,30	8,10	8,10	15,00	15,00	15,00	0,00	0,00
Faculteit der Protestantse Godsgelertheid (Brussel)	10,90	11,00	11,20	11,30	11,40	11,50	11,60	0,10	0,87
Interuniversitair Instituut voor Jodendom "Martin Buber"	1,80	1,80	2,00	2,00	2,00	2,00	3,50	1,50	75,00
Interuniversitair Centrum Onderwijsrecht (pro memorie)	4,10	4,10	4,10	4,10	8,50	0,00	0,00	0,00	
Eénmalige subsidie opstart VSM, ITG en IOB					24,00	0,00	0,00	0,00	
Vlerick Leuven-Gent Management School					55,00	55,70	56,40	0,70	1,26
Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG)	287,60	301,10	306,00	308,50	312,60	305,70	309,40	3,70	1,21
Onroerende investeringen ITG						10,70	15,70		
Instituut voor Ontwikkelings-beleid en -beheer (IOB)	37,20	37,60	38,30	38,60	51,60	52,20	57,80	5,60	10,73
Starttoelage aan UA t.b.v. IOB							8,00	8,00	
Subsidie aan VUB t.b.v. Instituut voor Europese Studiën							25,00	25,00	
Subsidie LUC t.b.v. tUL (Transnationale Universiteit Limburg)							3,50	3,50	
Totaal	407,60	418,60	429,70	432,60	540,10	556,80	601,40	44,60	8,01

De wijzigingen van de werkingsmiddelen tegenover de initiële kredieten zijn te wijten aan de aanpassingen in functie van de nieuwe financieringsregeling (cfr. principiële goedkeuring door de Vlaamse regering dd. 30 maart 2001 van het voorontwerp van decreet betreffende de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap). Deze laatste wijzigingen worden gecompenseerd op de in O.A. 71 PR. 2 B.A. 12.26 opgenomen kredieten voor de versterking van de basisfinanciering van de universiteiten. De compensatie op dit krediet slaat niet alleen op de verhoging van de werkingsmiddelen maar eveneens op de subsidiëring van sommige instellingen voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, en op de verhoogde tussenkomst voor de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen. Daarmee komt de Vlaamse overheid gedeeltelijk tegemoet aan de vraag van de privaatrechterlijke instellingen die stellen dat de huidige middelen niet volstaan om de kloof voor hun personeel tegenover de personeelsleden van publiekrechtelijke instellingen te dichten.

In de loop van de volgende vier jaar (tot en met 2004) worden de werkingsuitkeringen voor de Vlaamse universiteiten telkens met 250 miljoen BEF verhoogd. Het is de bedoeling dat in 2004 in totaal 2 miljard BEF op een aangepaste werkwijze wordt verdeeld (1 miljard van de bestaande werkingsmiddelen en 1 miljard BEF bijkomende werkingsmiddelen), volgens onderstaand schema:

Schema voor de voeding van het universitaire herstructureringsfonds				
(in miljoen BEF)				
	2001	2002	2003	2004
Voorafname (1,25% van werkingstoelagen)	250	500	750	1000
Bijkomende inbreng VI. Gem.	250	500	750	1000
TOTAAL	500	1000	1500	2000

Hieronder worden de meeruitgaven voor 2001 verduidelijkt:

Universiteit	Initiële begroting 2001	Aangepaste begroting 2001	Stijging bijkomende werkgeversbijdragen 2001 (art. 136)	Verhoging werkingsmiddelen in de aangepaste begroting 2001 vs initiële begroting 2001 (incl. werkgeversbijdragen)
RUG	6087,1	6214,7	-	127,9
RUCA	890,2	890,2	-	0
VUB	2766,2	2761,7	10,8	6,3
KULeuven	7752,6	7847,9	35,7	131
UFSIA	870,4	876,0	2,5	8,1
UIA	1168,6	1168,5	0,2	0,1
LUC	711,1	711,0	0,2	0,1
KUB	191,3	191,3	0,7	0,7
Totaal	20437,5	20661,3	50,1	274,2

In het recent door het Vlaams Parlement goedgekeurd decreet houdende aanpassing van de regelgeving betreffende het tertiair onderwijs wordt er een decretale basis ingevoerd om het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -Beheer (IOB) binnen de Universiteit Antwerpen, en het Instituut voor Europese Studies (IES) binnen de VUB, te erkennen als excellentiecentra inzake voortgezet academisch onderwijs, onderzoek en dienstverlening. In uitvoering hiervan zal met de UA respectievelijk de VUB een beheersovereenkomst worden afgesloten. Tevens wordt voorgesteld in de periode 2001-2004 de toelage voor het IOB (52 miljoen BEF in 2000) jaarlijks met 5 miljoen BEF te verhogen, en voor het IES een toelage te voorzien startend met 25 miljoen BEF in 2001 tot maximaal 45 miljoen BEF in 2004. Voor het opstarten van de IOB-opleiding en de uitbouw van het secretariaat wordt een éénmalige starttoelage van 8 miljoen BEF uitgetrokken. Dit betekent voor het begrotingsjaar 2001 een meeruitgave van 38 miljoen BEF.

Tot slot werd een nieuwe basisallocatie ingevoerd in het kader van de oprichting en inrichting van een transnationale Universiteit Limburg (tUL). De voorziene financieringsmechanismen zullen pas vanaf 2002 effect hebben. Ondertussen moeten wel de eerste administratieve structuren van de tUL geïnstalleerd worden; vandaar nu reeds een financiële tussenkomst van 3,5 miljoen BEF.

3. De totale Vlaamse O&O-kredieten

Tabel 4 geeft een overzicht van de evolutie van de totale Vlaamse O&O-kredieten in de periode 1995-2001.

Tabel 4: Evolutie van de totale Vlaamse O&O-kredieten in de periode 1995-2001.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1. Wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser	3342,60	4246,20	4782,30	5351,00	6100,90	6516,00	6835,00
2. Toelagen universiteiten en gelijkgestelde instellingen	5486,78	5577,70	5541,25	5616,29	5917,44	6066,88	6191,11
<i>2.1 Werkingstoelagen universiteiten</i>	4384,68	4536,00	4685,85	4830,93	4932,53	5052,33	5165,33
<i>2.2 Andere toelagen universiteiten</i>	1007,40	943,50	756,90	686,13	853,63	890,10	888,08
<i>2.3 Andere instellingen</i>	94,70	98,20	98,50	99,23	131,28	124,45	137,70
3. Wet. onderzoek met economische finaliteit en strategisch basisonderzoek	4366,88	5390,85	6614,73	7511,36	8375,11	8191,89	8615,85
4. Wet. instellingen, dep. diensten en VOI's	592,63	1089,97	1071,42	1048,94	1229,83	1801,45	1161,79
5. Sectorale initiatieven - beleidsondersteunend onderzoek	487,59	786,60	1207,75	1407,53	1488,17	1518,46	1196,83
6 Algemeen wetenschapsbeleid	65,06	157,04	108,84	79,84	117,40	103,02	104,24
TOTAAL	14341,54	17248,36	19326,29	21014,96	23228,85	24197,70	24104,82

We stellen vast dat de totale O&O-kredieten in 2001 24,1 miljard BEF bedragen, wat 93 miljoen BEF minder is dan in 2000. De stijging van de O&O-kredieten in categorieën 1 en 3 (FWO+BOF, vastlegingsmachtiging IWT-initiatief Vlaamse regering) voor ruim 700 BEF, en deze in afdeling 2 (toelagen universiteiten worden voor 25% O&O gerekend) voor 125 miljoen BEF, worden gecompenseerd door de dalingen van de O&O-kredieten in afdeling 4 (afname MINA-fonds 2.28, MINA-OVAM, MINA-VLINA) voor 640 miljoen BEF, en deze in afdeling 5 waarbinnen de PC/KD-kredieten toenemen met 265 miljoen BEF (100% W&T, 0% O&O), maar de LIN-kredieten afnemen met 240 miljoen BEF (grotendeels O&O).

We merken op dat in de Speurgids 2001 de totale O&O-kredieten in 2001 berekend worden op bijna 24,7 miljard BEF (een stijging met 650 miljoen BEF tov 2000). Het verschil met onze berekeningen ter waarde van 600 miljoen BEF, en tevens de stijging t.o.v. 2000, is grotendeels te wijten aan het feit dat de VITO-dotatie in 2001 voor het eerst voor 100% als O&O wordt aangerekend, daar waar voorheen (en door ons ook in 2001) steeds een 55% O&O-aandeel werd gehanteerd. Het blijft een discussiepunt of er een aandeel van de VITO-dotatie als wetenschappelijke en technologische dienstverlening (monitoring, routine-analyses, -metingen, ...) moet aangerekend worden, en indien ja, hoe groot dit aandeel dan wel is.

4. Overheidskredieten voor O&O als % van het BBPR

Tabel 5 geeft een overzicht van de berekening van de overheidskredieten voor O&O als % van het BBPR voor de periode 1991-2001.

In onze berekening worden als overheidskredieten voor O&O in Vlaanderen volgende middelen in rekening gebracht:

- de O&O-kredieten van de Vlaamse overheid;
- de O&O-kredieten van de federale overheid bestemd voor Vlaanderen;
- de return van de middelen van de Europese Kaderprogramma's naar Vlaanderen.

Aangezien de werkelijke regionale verdeling van de federale O&O-kredieten niet gekend is, hanteren we voor alle kredietlijnen de in de IMCWB (Interministeriële Conferentie Wetenschapsbeleid) overeengekomen verdeelsleutel van 56N/44F voor de federale impulsprogramma's, uitgezonderd voor de ESA-budgetten. Op de middelen van de ESA-ruimtevaartprogramma's wordt een returnpercentage voor Vlaanderen van 28.5% toegepast, volgens onze eigen berekeningen in het tweede analyserapport betreffende de Vlaamse deelname aan ruimteonderzoek in het kader van ESA (VRWB-R/AANB-13 van 26 juni 1997). De federale O&O-kredieten voor 2000 en 2001 zijn momenteel nog niet beschikbaar; voorlopig gebruiken we de geraamde kredieten uit de Speurgids 2001.

Voor de return van de Europese kaderprogramma's naar Vlaanderen, gebruiken we het gemiddeld returnpercentage zoals berekend voor het Derde EU-Kaderprogramma (1990-1994) van 2.58% (M. Oleo en M. Luwel, 1997).

Uit tabel 5 blijkt duidelijk het effect van de inhaalbeweging die de vorige Vlaamse regering doorvoerde in de periode 1995-1999. Immers, in de beschouwde periode voor de inhaalbeweging (1991-95) bedragen de overheids-O&O-kredieten in % BBPR gemiddeld 0.51% (met een uitschieter van 0.55% in 1994 die vooral voor rekening komt van de sterke budgetverhoging bij de overgang van het 3de (264 mia BEF) naar het 4de EU-Kaderprogramma (524 mia BEF)), daarna stijgen ze jaarlijks tot 0.63% in 1999. Het stijgingsritme in de periode 1991-95 bedraagt 0,03%, het stijgingsritme tijdens de inhaalperiode (1995-1999) is 0,11%. In 2000 bedragen de overheids-O&O-kredieten in % BBPR 0.62%, voor het eerst sinds 1995 opnieuw een daling met 0.1%. De huidige Vlaamse regering opteerde er namelijk voor om in 2000 een rustpauze in te lassen, om de absorptiegraad en de doelmatigheid van het sterk gestegen wetenschapsbudget van de vorige jaren te evalueren. In 2001 nam ze de draad opnieuw op en werd een verdere stijging van de 'eigenlijke' kredieten wetenschapsbeleid doorgevoerd, weliswaar beperkt tot ongeveer 700 miljoen BEF. Desondanks dalen de overheids-O&O-kredieten, uitgedrukt in % BBPR, verder tot 0.60% in 2001. Dit is het gevolg deels van de lichte daling van de absolute O&O-bedragen (voornamelijk door een verlaging van de MINA-kredieten, cfr. hoger) en deels van de geraamde stijging van het BBPR ten gevolge van de reële economische groei.

Tabel 5: Benaderende berekening van de overheidskredieten voor O&O in Vlaanderen als % van het BBPR

	Overheidskredieten voor O&O in Vlaanderen (in miljoen BEF)										
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Vlaamse overheid ¹ (O&O-aandeel werking univ.: 25%)	10565	12367	13198	14828	14342	17248	19326	21015	23229	24198	24105
Federale overheid ² : ESA (28,5% V) overige (56% V)	1041	1326	1608	1631	1666	1667	1616	1651	1691	9524	9524
Europese kaderprogramma's ³	6878	6607	6406	6496	6752	6926	7088	7454	7376	3111	3111
Totaal (excl. Eur. progr.)	1362	1362	1362	2704	2704	2704	2704	2704	3111	3111	3111
Totaal (excl. Eur. progr.)	18484	20300	21212	22955	22760	25841	28031	30120	32296	33722	33629
Totale overheidskredieten (incl. Eur. progr.)	19846	21662	22574	25659	25464	28545	30735	32824	35407	36833	36740
BBPR ⁴	4078700	4295500	4417300	4671500	4877600	5012600	5261100	5487400	5657500	5974320	6111729
O&O als % BBPR (excl. Eur. progr.)	0,45%	0,47%	0,48%	0,49%	0,47%	0,52%	0,53%	0,55%	0,57%	0,56%	0,55%
O&O als % BBPR (incl. Eur. progr., en met 25% O&O-aandeel werking univs)	0,49%	0,50%	0,51%	0,55%	0,52%	0,57%	0,58%	0,60%	0,63%	0,62%	0,60%

1: Vlaamse overheid zoals vastgelegd in het HBPWB - aangepaste kredieten, volgens eigen berekeningen.

2: Verdeelsleutel ESA aan 28,5% V en de rest van de federale kredieten aan 56% V volgens vastgestelde IMCWB-verdeelsleutel van 56%N/44%F - de O&O-kredieten van de federale overheid voor 2000 en 2001 zijn nog niet bekend; in de Speurgids 2001 werden de federale O&O-kredieten geraamd op basis van de 77,35% O&O voor 1998.

3: geraamd volgens berekende return van 2,58% voor het 3de EU-Kaderprogramma

4: Bruto Binnenlands Product per Regio tegen marktprijzen, in werkelijke prijzen

periode 1991 - 1997: raming APS op basis INR-gegevens

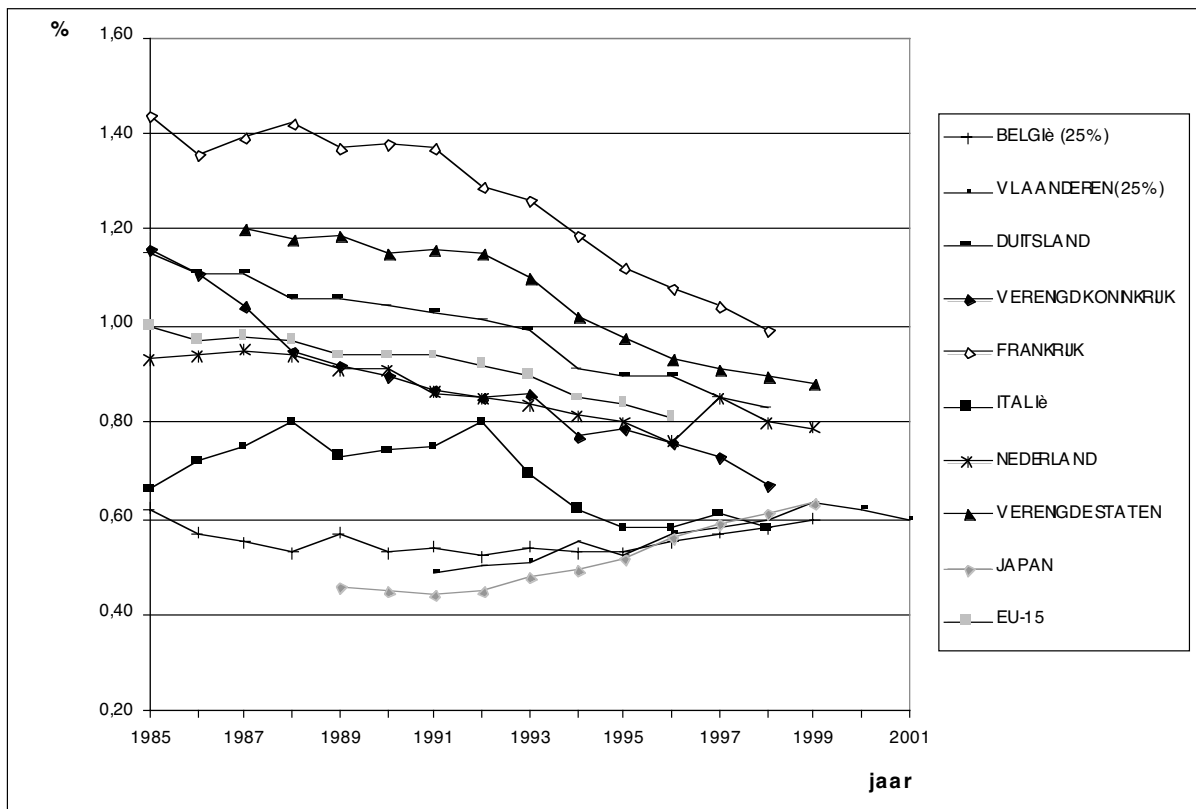
periode 1998-2000: toepassing groeiprognoses KBC + deflator nationale BBP

2001: economische groei België: verwachte consensusvoorspelling Federaal Planbureau: 2,3%

(laatst door Federaal Planbureau gepubliceerde prognose voor de economische groei in België in 2001 is 2,7%, cfr. <http://www.plan.fgov.be>)

5. Internationale vergelijking van de overheidskredieten voor O&O

Figuur 1: OVERHEIDSKREDIETEN voor O&O (in % BBP(R)) voor België, Vlaanderen, zijn 5 belangrijkste handelspartners, de EU, de VS en Japan

Bronnen:

- (1) Cijfers voor Europese landen: berekend a.h.v. basisgegevens OESO Main Science and Technology Indicators 2000/1, 1996/1
- (2) Cijfers voor EU-15: Second European Report on S&T Indicators 1997, European Commission
- (3) Cijfers voor VS en Japan: berekend a.h.v. basisgegevens OESO Main Science and Technology Indicators 2000/1, 1996/1, 1995/2 en 1994/1
- (4) Cijfers voor België (O&O-aandeel werkingstoelagen 43%): berekend a.h.v. basisgegevens OESO Main Science and Technology Indicators 2000/1, 1996/1, 1995/2 en 1994/1
- (5) Cijfers voor België (O&O-aandeel werkingstoelagen 25%): berekend op basis van ongepubliceerde gegevens meegedeeld door de DWTC
- (6) Cijfers voor Vlaanderen volgens eigen berekeningen (zie tabel 1)

Tabel 6 : Vergelijking van O&O-OVERHEIDSKREDIETEN voor België, zijn 5 belangrijkste handelspartners, de EU, de VS, Japan en de OESO in % van het Bruto Binnenlands Product

LAND	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
BELGIË (25%)	0,62	0,57	0,55	0,53	0,57	0,53	0,54	0,52	0,54	0,53	0,53	0,55	0,57	0,58	0,60		
VLAANDEREN (25%)							0,49	0,50	0,51	0,55	0,52	0,57	0,58	0,60	0,63	0,62	0,60
DUTSLAND	1,15	1,11	1,11	1,06	1,06	1,04	1,03	1,01	0,99	0,91	0,90	0,90	0,85	0,83			
VERENIGD KONINKRIJK	1,16	1,11	1,04	0,95	0,92	0,90	0,87	0,85	0,86	0,77	0,79	0,76	0,73	0,67			
FRANKRIJK	1,44	1,36	1,39	1,42	1,37	1,38	1,37	1,29	1,26	1,19	1,12	1,08	1,04	0,99			
ITALIË	0,66	0,72	0,75	0,80	0,73	0,74	0,75	0,80	0,69	0,62	0,58	0,58	0,61	0,58			
NEDERLAND	0,93	0,94	0,95	0,94	0,91	0,91	0,86	0,85	0,83	0,81	0,80	0,76	0,85	0,80	0,79		
GEMIDDELDEN																	
HANDELSPARTNERS	1,07	1,05	1,05	1,03	1,00	0,99	0,98	0,96	0,93	0,86	0,84	0,82	0,82	0,77			
VERENIGDE STATEN			1,20	1,18	1,19	1,15	1,16	1,15	1,10	1,02	0,98	0,93	0,91	0,89	0,88		
JAPAN					0,46	0,45	0,44	0,45	0,48	0,49	0,52	0,56	0,59	0,61	0,63		
EU-15	1,00	0,97	0,98	0,97	0,94	0,94	0,94	0,92	0,90	0,85	0,84	0,81					

Bron: OESO, Main Science and Technology Indicators 2000/1, 1995/2 en 1994/1; Second European Report on S&T Indicators, 1997
 De cijferreeks voor Vlaanderen volgt uit eigen berekeningen, de cijferreeks voor België werd berekend op basis van ongepubliceerde gegevens
 meegeedeeld door de DWTC.

Figuur 1 en Tabel 6 vergelijken de overheidskredieten voor O&O voor België, Vlaanderen, zijn 5 belangrijkste handelspartners, de EU, de VS en Japan.

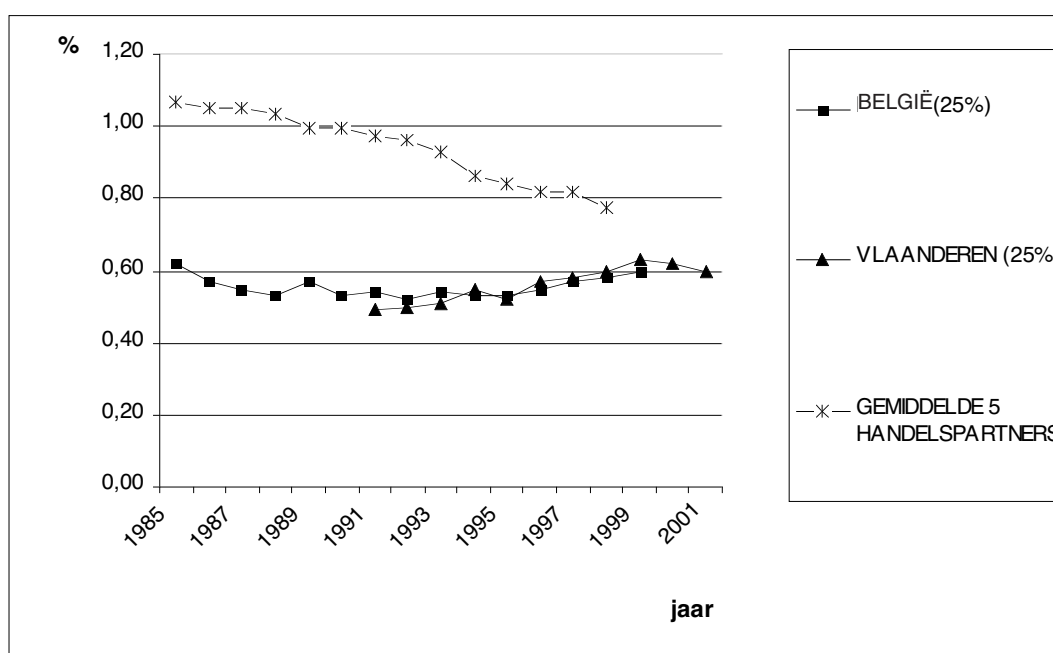
We stellen vast dat vanaf het begin van de jaren '90 in de meeste landen de overheidskredieten voor O&O als % BBP een dalende trend kennen. Japan, België (en Vlaanderen) en in mindere mate Italië zijn hierbij uitzonderingen. In Italië zet de neerwaartse beweging zich pas later in vanaf 1993, en stabiliseert de toestand zich vanaf 1996 rond het laagste peil van 0.58%. In Nederland zien we een plots herstel in 1997, maar vanaf 1998 zet de dalende trend zich onverminderd voort, net zoals dat het geval is in Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, en de VS. In Japan nemen we daarentegen een geleidelijke stijging waar van de O&O-overheidskredieten.

De curve voor België steunt op cijfers van de DWTC, die de OESO-cijferreeksen recentelijk hebben herberekend, gevolg gevend aan de beslissing van de federale overheid om voor België (zoals voor Vlaanderen) een O&O-aandeel in de universitaire werkingsuitkeringen van 25% te hanteren.

De Belgische O&O-overheidskredieten kennen een dalende trend in de tweede helft van de jaren '80, stabiliseren vervolgens in de eerste helft van de jaren '90, om daarna geleidelijk te stijgen in de tweede helft van de jaren '90.

Vlaanderen ziet zijn overheids-O&O-kredieten als % BBPR in de periode 1991-99 geleidelijk stijgen, met een versnelde beweging in de tweede helft van de jaren '90 tijdens de inhaalperiode. Vlaanderen dat in 1991 ver achterop ligt tegenover de andere landen inzake overheidskredieten voor O&O, slaagt er in zijn positie aanzienlijk te verbeteren tot 0.63% in 1999, maar komt nog niet op het niveau van het gemiddelde van zijn vijf belangrijkste Europese handelspartners van 0.77% in 1998 (zie figuur 2). De twee laatste jaren stellen we daarenboven opnieuw een daling vast van het Vlaamse percentage tot 0.62% in 2000 en tot 0.60% in 2001.

Figuur 2: Vergelijking van de O&O-OVERHEIDSKREDIETEN (in % BBP(R)) van België en Vlaanderen met het gemiddelde van de O&O-overheidskredieten van de 5 belangrijkste handelspartners

6. Verdere gewenste ontwikkeling van de Vlaamse O&O-kredieten?

Vlaanderen stelt in 2001 24,1 miljard BEF O&O-kredieten ter beschikking, wat overeenkomt met 0,60 % van het Vlaamse BBPR. Het gemiddelde van zijn 5 belangrijkste handelspartners bedraagt in 1998 0,77%. Om een zelfde niveau te bereiken zou de Vlaamse overheid 34,4 miljard BEF voor O&O moeten vrijmaken, wat neerkomt op een stijging van minstens 10 miljard BEF² (zie tabel 7). Rekening houdend met de evolutie van het BBPR is dit evenwel nog een onderschatting.

In een tweede scenario berekenen we tenslotte hoeveel de Vlaamse O&O-overheidskredieten in 2001 zouden moeten bedragen om gelijke tred te houden met de economische groei in Vlaanderen. Voor de Vlaamse O&O-overheidskredieten komen we uit op 24,75 miljard BEF, of 650 miljoen BEF meer dan de in de begroting 2001 voorziene 24,1 miljard BEF.

---

² In de veronderstelling dat de Europese en federale O&O-kredieten bestemd voor Vlaanderen constant blijven.

Tabel 7: Gewenste evolutie van de overheidskredieten voor O&O in Vlaanderen

	Overheidskredieten voor O&O in Vlaanderen (in miljoen BEF)											Extra O&O-kredieten nodig	
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001		???
Vlaamse overheid (O&O-aandeel werking univ: 25%)	10565	12367	13198	14828	14342	17248	19326	21015	23229	24198	24105	34425	10320
Federale overheid 2: ESA (28,5% V)	1041	1326	1608	1631	1666	1667	1616	1651	1691	9524	9524	9524	
overige (56% V)	6878	6607	6406	6496	6752	6926	7088	7454	7376			9524	
Europese kaderprogramma's 3	1362	1362	1362	2704	2704	2704	2704	2704	3111	3111	3111	3111	3111
Totale overheidskredieten (incl. Eur. progr.)	19846	21662	22574	25659	25464	28545	30735	32824	35407	36833	36740	47060,3	
BBPR ⁴	4078700	4295500	4417300	4671500	4877600	5012600	5261100	5487400	5657500	5974320	6111729		
O&O als % BBPR (incl. Eur. progr., en met 25% O&O-aandeel werking univ)	0,49%	0,50%	0,51%	0,55%	0,52%	0,57%	0,58%	0,60%	0,63%	0,62%	0,60%	0,77%	
Prognoses economische groei in het Vlaamse Gewest⁵ (in %) (nominale groei)													
Gewenste evolutie Vlaamse O&O-overheidskredieten (25%) volgens economische groei													24755
													650

1: Vlaamse overheid zoals vastgelegd in het HBPWB - aangepaste kredieten, volgens eigen berekeningen.

2: Verdeelsleutel ESA aan 28,5% V en de rest van de federale kredieten aan 56% V volgens vastgestelde IMCWB-verdeelsleutel van 56%N/44%F - de O&O-kredieten van de federale overheid voor 2000 en 2001 zijn nog niet bekend: in de Speurgids 2001 werden de federale O&O-kredieten geraamd op basis van de 77,35% O&O voor 1998.

3: geraamd volgens berekende return van 2,58% voor het 3de EU-Kaderprogramma

4: Bruto Binnenlands Product per Regio tegen marktprijzen, in werkelijke prijzen periode 1991 - 1997: raming APS op basis INR-gegevens periode 1998-2000: toepassing groeiprognozes KBC + deflator nationale BBP

2001: economische groei België: verwachte consensuusvoorspelling Federaal Planbureau: 2,3% (laatst door Federaal Planbureau gepubliceerde prognose voor de economische groei in België in 2001 is 2,7%, cfr. <http://www.plan.fgov.be>)

5: Bron: APS, gegevens KBC

7. Toepassen van een O&O-prijsdeflator op de O&O-uitgaven

Het onderzoek van prof. Ann Gaeremynck (K.U. Leuven) naar het ontwikkelen van een prijsdeflator voor O&O-uitgaven, uitgevoerd in opdracht van de VRWB, heeft aangetoond dat een algemene prijsdeflator (BNP-deflator of index der consumptieprijsen) geen goede indicator is om de reële bestedingsmogelijkheden verbonden aan de evolutie van de nominale onderzoeksuitgaven weer te geven. Het gebruik van de consumptieprijsindex voor de O&O-middelen leidt immers tot een structurele erosie van de onderzoeksbudgetten.

In de studie werden een aantal specifieke deflatoren ontwikkeld voor de verschillende categorieën van onderzoek (niet-gericht onderzoek aan de universiteiten (werkingsuitkeringen, BOF, FWO), gericht onderzoek aan de universiteiten, in onderzoeksinstellingen en in bedrijven).

Om een idee te krijgen van de reële koopkracht van de O&O-subsidies passen we in wat volgt de in het onderzoeksrapport berekende deflatoren toe op de nominale O&O-uitgaven van de overheid.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de berekende deflatoren.

Tabel 8: Deflatoren met 1992=1

	92	93	94	95	96	97	98	99	2000	2001
BOF enkel K.U.Leuven, RUG en VUB	1	1.0371	1.0709	1.1423	1.1582	1.1556	1.1701	1.1816	1.1928	1.2042
Nettowedde bursaal	1	1.0241	0.9551	1.0426	1.0616	1.0455	1.0597	1.0711	1.0785	1.0859
Totale deflator FWO	1	1.0349	1.0487	1.1143	1.1249	1.1255	1.1414	1.1512	1.1629	1.1752
Eenvoudige deflator voor projectonderzoek	1	1.0334	1.0691	1.1372	1.1573	1.1632	1.1769	1.1881	1.2013	1.2146
Deflator werkingsuitkeringen alle universiteiten	1	1.0368	1.0710	1.1144	1.1330	1.1457	1.1621	1.1702	1.1846	1.1992
IMEC	1	1.0285	1.0610	1.0957	1.1255	1.1538	1.1780	1.2066	1.2241	1.2419
VITO				1	1.0353	1.0677	1.0994	1.1332	1.1681	1.1878
VIB					1	1.0306	1.0582	1.0875	1.1042	1.1213
50 bedrijven, gewogen volgens totale O&O-uitgaven	1	1.0352	1.0708	1.1053	1.1417	1.1760	1.2098	1.2452	1.2665	1.2881

Vervolgens passen we bovenstaande deflatoren toe op 2 afdelingen van het HBPWB in de periode 1992-2001, met name afdeling 1 'het onderzoek op initiatief van de vorseer' en afdeling 3 'onderzoek met economische finaliteit en strategisch basisonderzoek'.

Tabel 9 geeft een overzicht van de nominale uitgaven voor het wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser in de periode 1992-2001.

Tabel 9: Nominale uitgaven in de afdeling ' wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser'.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
FWO - Vlaanderen	1935,70	2046,70	2157,20	2315,70	2820,40	3093,50	3362,70	3669,30	3669,70	3262,80
Subsidie BOF	740,20	806,80	823,40	853,00	1172,20	1431,80	1690,20	1975,70	2640,30	3364,20
Internationale wetenschappelijke samenwerking	87,20	87,20	191,80	173,90	253,60	257,00	298,10	455,90	206,00	208,00
Totaal krediet ¹	2763,10	2940,70	3172,40	3342,60	4246,20	4782,30	5351,00	6100,90	6516,00	6835,00
jaarlijks % verschil		6,43	7,88	5,37	27,03	12,63	11,89	14,01	6,80	4,90

¹: totale kredieten zijn in dit geval gelijk aan de O&O-kredieten

absoluut verschil			procentueel verschil		
92-01			92-01		
4071,90			147,37		

De gedeflateerde uitgaven worden dan berekend door de nominale uitgaven in tabel 9 te delen door de overeenkomstige deflatoren in tabel 8. Ze worden, samen met de berekende reële stijging weergegeven in tabel 10.

Tabel 10: Gedeflateerde uitgaven in de afdeling ' wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser'.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
FWO - Vlaanderen	1935,70	1977,68	2057,02	2078,17	2507,25	2748,56	2946,12	3187,37	3155,65	2776,38
Subsidie BOF	740,20	777,94	768,89	746,74	1012,09	1239,01	1444,49	1672,05	2213,53	2793,72
Internationale wetenschappelijke samenwerking	87,20	84,08	179,10	152,24	218,96	222,40	254,76	385,83	172,70	172,73
Totaal krediet¹	2763,10	2839,70	3005,01	2977,14	3738,29	4209,96	4645,38	5245,26	5541,88	5742,83
jaarlijks % verschil		2,77	5,82	-0,93	25,57	12,62	10,34	12,91	5,66	3,63

absoluut verschil			procentueel verschil		
92-01			92-01		
2979,73			107,84		

Uit tabellen 9 en 10 kunnen we besluiten dat de overheidskredieten voor het wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser in de periode 1992-2001 slechts een reële stijging kennen van 108%, terwijl de nominale stijging 147% bedraagt.

We passen dezelfde werkwijze toe op enkele basisallocaties uit afdeling 3 'onderzoek met economische finaliteit en strategisch basisonderzoek'.

Tabel 11 toont de nominale uitgaven, tabel 12 de gedeflateerde uitgaven en de berekende reële stijging.

Tabel 11: Nominale uitgaven in de afdeling 'wet. Onderzoek met economische finaliteit en strategisch basisonderzoek'.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Wet. ond. met economische finaliteit										
IWT - initiatief Vlaamse regering (vroegere FIOV)(100% O&O)	1976	1285	2150	1563,10	1050,90	1402,30	1537,10	2191,30	987,40	1325,10
IWT* - initiatief bedrijven en innovatiesamenwerkingsverbanden (100% O&O)	1000	1500	1100	833,50	1196,80	1694,00	2161,80	2190,00	3337,50	3337,20
Strategisch basisonderzoek										
IMEC (100% O&O)	847,8	890,1	934,5	980,90	980,90	1091,40	1100,10	1114,10	1139,40	1156,10
VITO (excl. deel beleidsondersteunend onderzoek) (55% O&O, 45% W&T)	508,33	572,83	587,7	650,69	728,63	737,87	708,29	753,10	761,80	805,19
VIB (100% O&O)					920,00	947,60	976,00	1005,30	1035,50	1050,20
IWT-specialisatiebeurzen (100% O&O)	218,6	247,3	306,6	431,5	481,5	514,2	491,4	637	624,7	655,4
Totaal WB-krediet	4550,73	4495,23	5078,80	4459,69	5358,73	6387,37	6974,69	7890,80	7886,30	8329,19
jaarlijks % verschil		-1,22	12,98	-12,19	20,16	19,20	9,20	13,13	-0,06	5,62
O&O-kredieten	4321,98	4237,46	4814,34	4166,88	5030,85	6055,33	6655,96	7551,91	7543,49	7966,85
jaarlijks % verschil		-1,96	13,61	-13,45	20,73	20,36	9,92	13,46	-0,11	5,61
O&O-aandeel in het totale WB-krediet (in %)				93,43%	93,88%	94,80%	95,43%	95,71%	95,65%	95,65%

procentueel verschil periode	
	92-01
	83,03
	84,33

Tabel 12: Gedeflateerde uitgaven in de afdeling 'wet. Onderzoek met economische finaliteit en strategisch basisonderzoek'.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Wet. ond. met economische finaliteit										
IWT - initiatief Vlaamse regering (vroegere FIOV)(100% O&O)	1976,00	1241,31	2007,84	1414,19	920,47	1192,43	1270,54	1759,80	779,63	1028,72
IWT* - initiatief bedrijven en innovatiesamenwerkingsverbanden (100% O&O)	1000,00	1449,00	1027,27	754,09	1048,26	1440,48	1786,91	1758,75	2635,22	2590,79
Strategisch basisonderzoek										
IMEC (100% O&O)	847,80	865,44	880,77	895,23	871,52	945,92	933,87	923,34	930,81	930,91
VITO (excl. deel beleidsondersteunend onderzoek) (55% O&O, 45% W&T)	508,33	572,83	587,70	650,69	703,79	691,08	644,25	664,58	652,17	677,88
VIB (100% O&O)					920,00	919,46	922,32	924,41	937,78	936,59
IWT-specialisatiebeurzen (100% O&O)	218,60	241,48	321,01	413,87	453,56	491,82	463,72	594,72	579,23	603,55
Totaal WB-krediet	4550,73	4370,05	4824,60	4128,06	4917,61	5681,19	6021,61	6625,60	6514,84	6768,46
jaarlijks % verschil		-3,97	10,40	-14,44	19,13	15,53	5,99	10,03	-1,67	3,89
O&O-kredieten	4321,98	4112,27	4560,14	3835,25	4600,90	5370,21	5731,69	6326,54	6221,36	6463,41
jaarlijks % verschil		-4,85	10,89	-15,90	19,96	16,72	6,73	10,38	-1,66	3,89
O&O-aandeel in het totale WB-krediet (in %)	94,97%	94,10%	94,52%	92,91%	93,56%	94,53%	95,19%	95,49%	95,50%	95,49%

procentueel verschil periode	
	92-01
	48,73
	49,55

Uit tabellen 11 en 12 kunnen we besluiten dat de overheidskredieten voor het wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit en het strategisch basisonderzoek in de periode 1992-2001 slechts een reële stijging kennen van 49%, terwijl de nominale stijging 83% bedraagt. Voor het gedeelte O&O-kredieten hiervan zijn de resultaten gelijklopend: 84% nominaal tegenover 50% reël.

De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), opgericht bij decreet van 15 december 1993, is het adviesorgaan voor de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement inzake elke aangelegenheid betreffende het wetenschaps- en technologiebeleid. De VRWB is een uniek forum waar vooraanstaande actoren uit de academische en sociaal-economische wereld zich beraden over de algemene krachtlijnen van het te voeren wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen. De VRWB is samengesteld uit een voorzitter en zestien leden, allen benoemd op grond van hun deskundigheid en/of betrokkenheid bij het wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen. Zes van deze leden worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), telkens drie door de werkgevers- en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, en vier leden worden rechtstreeks benoemd door de Vlaamse regering. Vijf hoge ambtenaren uit de Vlaamse administratie nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen.

Uitgave van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB)

R. Dillemans, voorzitter
E. Monard, secretaris

VRWB-secretariaat
North Plaza B
Koning Albert II-laan 7 - 4e verd.
B-1210 Brussel

Tel. +32 (0)2 553.45.20
Fax +32 (0)2 553.45.23
e-mail: vrwb@vlaanderen.be
website: www.vrwb.vlaanderen.be

